

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2011-12-19	275	588
	2012-11-26	238	563
Kommunstyrelsen	2012-11-12	241	581
Arbets- och personalutskottet	2012-03-26	80	168
	2012-10-29	233	479

deckf26

Dnr 11.744-008

Motion om att ej sluta avtal med riskkapitalbolag

Ärendebeskrivning

Nina Berggård, för vänsterpartiet anför följande i en motion.

Denna motion handlar om transnationella riskkapitalbolag som tar över exempelvis skolor, äldreomsorg, sjukvård och apotek. Dessa bolag driver mångmiljardaffärer helt finansierade med våra skattemedel. Motionens avsikt är att mota skattesmitande och transnationella bolag att få fäste i Luleå. Våra skattepengar gör mest nytta genom att finansiera välfärd, utan att ta omvägen via dessa bolag som inte själva bidrar till samhället.

Luleå kommun ska liksom andra kommuner i Sverige följa LOU, lagen om offentlig upphandling. Den lagen är en direkt följd av att Sverige är medlem i EU och LOU är en tillämpning av ett EU-direktiv.

Transnationella bolag vinner oftast kampen i upphandlingar av alla slag av en mycket enkel anledning. De betalar ej skatt och kan därför lägga anbud långt under andra anbudsgivare. Det leder naturligtvis till snedvriden konkurrens till de transnationella företagens fördel. Tekniken är mycket enkel. Det handlar i grunden om bokföringsteknik. Ett vårdbolag startas i Sverige av ett bolag stationerad i ett skatteparadis, exempelvis Jersey eller Liechtenstein. Detta moderbolag lånar exempelvis ut några miljarder kronor till bolaget de äger i Sverige. All vinst går till att betala tillbaka skulden till moderbolaget. Inget finns kvar till skatt enligt bokföringen. En ur bokföringsteknisk aspekt helt laglig, om än omoralisk, skatteplanering.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2011-12-19	275	589
	2012-11-26	238	564
Kommunstyrelsen	2012-11-12	241	582
Arbets- och personalutskottet	2012-03-26	80	169
	2012-10-29	233	480

deckf26b

Exempel från Kalmar och Malmö

Kalmar kommun är den kommunen i Sverige som först fick upp ögonen för dessa bolag med kopplingar till skatteparadis. Redan år 2010 infördes ett avtal i upphandlingsordningen där den, med kommunen avtalsslutande parten, får skriva på en förbindelse (avtal) där tjänstebolaget går med på att inte ha med dessa transnationella bolag att göra. Om det uppdagas ogillas avtalet med kommunen och avtalsbrott åberopas.

Malmö stad har avtal med två stora vårdbolag av denna typ. Staden har i sin kamp för att mota dessa bolag beslutat för att försöka utesluta bolagen från framtida avtal med kommunen av skäl som ovan beskrivits.

I juni fastställde Malmö kommun budgeten för 2012. I vilken följande kan läsas: "Vi förväntar oss att våra tjänsteleverantörer uppvisar hög affärsetik och bidrar till det gemensamma på samma sätt som andra företag. Därför vill vi undersöka om vi kan kräva att de inte får ha någon koppling till företag baserade i så kallade skatteparadis".

Exempel från Frankrike

Den största regionen i Frankrike ställer sedan 2010 villkoret att avtalsslutande part ska kunna bevisa att den inte är aktiv i skatteparadis. Utöver det har man krav på transparens. Namn på filialer, omsättning, vinst och hur mycket skatt man betalar ska redovisas.

Vänsterpartiet föreslår

- att kommunfullmäktige beslutar om att revidera den nu gällande inköspolicyn med följande text:

Luleå kommun förväntar oss att våra leverantörer uppvisar hög affärsetik, att de följer gällande nationella lagar och att de inte på något sätt medverkar i korruption, bestickning eller utpressning. Våra leverantörer får ej ha någon koppling till företag baserade i så kallade "skatteparadis".

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2011-12-19	275	590
	2012-11-26	238	565
Kommunstyrelsen	2012-11-12	241	583
Arbets- och personalutskottet	2012-03-26	80	170
	2012-10-29	233	481

deckf26c

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

- remittera motionen till kommunstyrelsen.

Ekonomikontorets yttrande

I Lagen om offentlig upphandling (SFS 2007:1091) kap 10 § 1 regleras omständigheter där den upphandlande myndigheten ska utesluta leverantörer från att delta i en offentlig upphandling. Uteslutning ska ske om myndigheten får kännedom om att leverantören enligt en lagakraftvunnen dom är dömd för brott som innefattar deltagande i en kriminell organisation, bestickning, bedrägeri eller penningtvätt enligt paragrafens punkter 1-4. I kap 10 regleras också omständigheter där den upphandlande myndigheten får utesluta leverantörer från att delta i en offentlig upphandling, såsom om leverantören enligt en lagakraftvunnen dom gjort sig skyldig till brott avseende yrkesutövningen. En leverantör får också enligt dessa bestämmelser uteslutas om leverantören inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker.

En upphandlande myndighet kan som sagts ovan genom uttryckliga lagbestämmelser vara skyldig att utesluta en leverantör som gjort sig skyldig till ekonomisk brottslighet. En upphandlande myndighet har också stöd i lag för att diskvalificera leverantörer som inte fullgjort sina åtaganden gentemot det allmänna genom att inte betala skatt. Ska myndigheten ställa andra krav på leverantörerna gäller de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna om bl.a. icke-diskriminering, proportionalitet och transparens. Ett krav får inte utformas diskriminerande i den meningen att det utesluter leverantörer från en viss region. Kravet måste vara proportionerligt och får inte gå längre än vad som motiveras av syftet med kravet. Det måste också vara tydligt (transparent) så att den leverantör som överväger att delta i en upphandling förstår vad kravet innebär.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	238	566
Kommunstyrelsen	2012-11-12	241	584
Arbets- och personalutskottet	2012-03-26 2012-10-29	80 233	171 482

deckf26d

Ekonomikontoret konstaterar att leverantörer genom förbudet mot kopplingar till skatteparadis, andra meningen i förslaget, kan komma att uteslutas enbart p.g.a. att leverantören kommer från en viss plats eller har samröre med företag från en viss plats (även om leverantören inte agerat klandervärt i något avseende). Kravet kan därför anses vara diskriminerande. Genom de diskvalificeringsgrunder som redan finns i LOU finns också, utan att upphandlingspolicyn ändras, möjligheter att utesluta leverantörer som gjort sig skyldig till ekonomisk brottslighet eller inte fullgjort skattskyldighet. Det kan därför ifrågasättas om kravet i förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen.

Kravet är också enligt Ekonomikontorets uppfattning otydligt. Vilka länder/regioner som är "skatteparadis" är föremål för diskussion. Det kan också noteras att det inte är leverantörens direkta koppling till ett skatteparadis som är diskvalificeringsgrund utan leverantörens koppling till företag baserade i dessa områden. Vad för slags koppling det är fråga om, om det ska handla om något organisatoriskt samband eller om det räcker med en genomförd affär etc, framgår inte.

Ekonomikontorets inköpsavdelning föreslår mot bakgrund av det ovan sagda att kommunstyrelsen rekommenderar fullmäktige att besluta att

- avslå motionen med motiveringen att förslaget till ändring av inköspolicyn står i strid med flera av upphandlingsregelverkets principer.

Yrkanden

Nina Berggård (V) yrkar bifall till motionen.

Anders Josefsson (M) yrkar bifall till ekonomikontorets förslag

Karl Petersen (S) yrkar återremiss för utredning av hur motionens intentioner har tillämpats i Kalmar kommun.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	238	567
Kommunstyrelsen	2012-11-12	241	585
Arbets- och personalutskottet	2012-03-26	80	171b
	2012-10-29	233	483

deckf26e

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på framställda yrkanden.

Arbets- och personalutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbets- och personalutskott beslutar att

- återremittera ärendet för utredning av hur motionens intentioner har tillämpats i Kalmar kommun.

Reservationer

Anders Josefsson (M) reserverar sig mot beslutet.

_____

Ekonomikontorets yttrande

Kalmar kommun har en uppförandekod för hållbar upphandling som fastställer kommunens etiska och moraliska affärsregler. Uppförandekoden innehåller lagstiftning som leverantören/entreprenören skall följa och intygar att de följer, exempelvis att de följer gällande nationella lagar och att de inte på något sätt medverkar i korruption, bestickning, bedrägeri eller utpressning. Detta gäller i LOU kap 10 1 och 2 §.

I de etiska och moraliska affärsreglerna anges även att Kalmar kommuns leverantörer ej få ha någon koppling till företag i s.k. "skatteparadis". Uppförandekoden bifogas till Kalmar kommuns upphandlingar. Det är ett skalkrav att anbudsgivaren skall skriva under uppförandekoden och bifoga detta till anbudet. Kommunen samarbetar med SKL för att kontrollera om uppförandekoden följs.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	238	568
Kommunstyrelsen	2012-11-12	241	586
Arbets- och personalutskottet	2012-10-29	233	484

deckf26f

Konkurrensverket har begärt in ett förtydligande där Kalmar kommun ska beskriva hur de kontrollerar kravet om skatteparadis i sina upphandlingar samt en förklaring till kravets förenlighet med LOU. Konkurrensverket har idag ej tagit ställning till hur Kalmar kommuns krav ska bedömas.

Ekonomikontoret anser därför att de skäl till att avslå motionen som angavs i yttrandet 2012-03-26 § 80 fortfarande föreligger, särskilt med hänsyn till Konkurrensverkets begäran om ett förtydligande av Kalmar kommuns uppförandekod.

Arbets- och personalutskottet

Ekonomikontoret föredrar ärendet. Konkurrensverket har ännu inte tagit ställning till hur Kalmar kommuns krav ska bedömas.

Ordföranden (S) yrkar avslag på motionen.

Nina Berggård (V) yrkar bifall till motionen.

Anders Josefsson (M) yrkar bifall till ekonomikontorets förslag att avslå motionen.

Proposition

Ordföranden ställer eget förslag och Nina Berggårds förslag mot varandra och finner att arbets- och personalutskottet bifaller ordförandens förslag.

Arbets- och personalutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår fullmäktige besluta att

- avslå motionen med motiveringen att förslaget till ändring av inköspolicyn står i strid med flera av upphandlingsregelverkets principer.

Reservation

Nina Berggård (V) reserverar sig mot beslutet.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	238	569
Kommunstyrelsen	2012-11-12	241	586b

Arbets- och personalutskottet

deckf26g

Kommunstyrelsen

Nina Berggård (V) yrkar bifall till motionen.

Anders Josefsson (M) och ordföranden (S) yrkar bifall till arbets- och personalutskottets förslag.

Proposition

Ordföranden ställer arbets- och personalutskottets förslag och Nina Berggårds förslag mot varandra och finner att kommunstyrelsen bifaller utskottets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

- avslå motionen med motiveringen att förslaget till ändring av inköspolicyn står i strid med flera av upphandlingsregelverkets principer.

Reservation

Nina Berggård (V) reserverar sig mot beslutet.

Kommunfullmäktige

Nina Berggård (V), Göran Thyni (MP) och Bertil Bartholdsson (V) yrkar bifall till motionen.

Anette Asplund (KD), Karl Petersen (S) och Stefan Tornberg (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-11-26	238	569b

Kommunstyrelsen

Arbets- och personalutskottet

deckf26h

Proposition

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag och Nina Berggårds förslag mot varandra och finner att fullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

- avslå motionen med motiveringen att förslaget till ändring av inköspolicyn står i strid med flera av upphandlingsregelverkets principer.

Reservationer

Nina Berggård (V) och Jonas Brännberg (RS) reserverar sig mot beslutet

_____

Beslutsexpediering

Ekonomikontoret